گردشگری

معرفی جاذبه‌های گردشگری ایران به توراپراتورهای چینی

آشنایی توراپراتورها و فعالان صنعت گردشگری کشورهای خارجی با جاذبه‌های گردشگری کشورمان، قطعا یکی از عواملی است که می‌تواند به رونق صنعت گردشگری کشورمان کمك کند، چه این‌که آشنایی آنها با این جاذبه‌ها تمایلشان را برای برگزاری تور به مقصد ایران بیشتر می‌کند و می‌توانند برنامه‌های سفر کامل‌تر و هیجان‌انگیزتری برای گردشگرانشان بچینند. این مهم البته از چشم برنامه‌ریزان و متولیان گردشگری کشورمان هم دور نمانده و آنها را مصمم کرده در راستای نیل به این هدف، تورهای آشناسازی با ایران را برای توراپراتورهای خارجی برگزار کنند؛ رویدادی که مدیرکل بازاریابی و تبلیغات گردشگری درباره‌اش به ما می‌گوید، این تورها تاکنون برای هشت نفر از فعالان صنعت گردشگری کشور چین، در قالب آشنایی با جاذبه‌های گردشگری شش استان کشور اجرا شده و این برنامه تا پایان سال تداوم خواهد داشت.

محمدابراهیم لاریجانی با بیان این‌که آشنایی فعالان صنعت گردشگری چین با ظرفیت‌های استان‌های تهران، اصفهان، یزد، فارس و آذربایجان‌شرقی تاثیر بسیاری در ادامه ارتباطات دوکشور در حوزه گردشگری خواهد داشت، می‌افزاید: در سال گذشته، ۱۱ گروه تورآشناسازی شامل ۱۹۴ نفر عامل توراپراتور، وبلاگ‌نویس، خبرنگار، مجری رادیو و تلویزیون، افراد مرجع و اثرگذار از کشورهای مختلف بازار هدف، از استان‌های مختلف کشور بازدید کردند و با ظرفیت‌های ایران آشنا شدند. همچنین در نظر داریم در سال ۹۸ نیز این اقدام را با قدرت بیشتری دنبال کنیم؛ از این رو در اردیبهشت ماه جاری به مدت ۱۱ روز، میزبان گروهی از کشور چین بوده‌ایم و شرکت حامی گشت البرز نیز مسؤولیت اجرایی این تور آشناسازی را به عهده داشته است.

آتش به بخش‌های مرمت‌شده بازار تبریز آسیبی نرساند

آتش‌سوزی بازار تبریز گرچه بازتاب چندانی در رسانه‌های کشورمان نداشت، اما دست‌کم معاون میراث فرهنگی کشور را به تبریز کشاند تا از آنجا اعلام کند از ۲۷۰ هزار مترمربع فضای بازار تاریخی تبریز، ۲۵۰۰ مترمربع زیربنای (دوطبقه) سرای دودری دچار حریق شده، این سرا دارای پنج دالان است که دو دالان میانی و سقف فروشان طعمه آتش شده است. به گفته طالبیان در مجموع حدود ۱۱۳ واحد تجاری در آتش‌سوزی بازار تاریخی تبریز آسیب جدی دیده و مقرر شده و براساس یك تفاهم‌نامه میان بازاریان و نهادهای مربوط تکلیف هر دستگاه در بازسازی و مرمت این بخش از بنای تاریخی بازار تبریز مشخص شود. وی گریزی هم زد به آتش‌سوزی ده سال قبل بازار تاریخی تبریز تا بگوید خوشبختانه قسمت‌هایی که پس از آتش‌سوزی قبلی مرمت شده بود، سالم مانده و استفاده از آجر در این بخش‌های مرمت‌شده باعث خسارت و آسیب کمتر شده، اما در بخش‌هایی که از آهن و چوب استفاده شده بود، سقف ریزش داشته است./ میراث‌آریا

تصویر مردی در حال سحرخوانی با کمك یکی از سازهای کوبه‌ای

موسیقی رمضان بخش مهمی از موسیقی مذهبی و آیینی ایرانی است

نغمه‌های گوشنواز رمضانی

گروه ایران

هنوز می‌شود هنگامه سحر و افطار را در برخی نقاط کشور، نه از بلندگوی رادیو و تلویزیون، که از صدای دلنشین ابزار موسیقی محلی و عمدتا کوبه‌ای و بادی دریافت یا از نغمه‌های آوازی سحرخوانی و افطارخوانی متوجه شد که حال و هوای اصیل و سنتی و معنوی رمضان را دوچندان می‌کند و البته بیشتر در مناطق ایلی و روستایی و شهرهای کم‌جمعیت و سنتی رواج دارد.

نغمه‌های فراموش نشدنی موسیقی رمضان با آواهای دلنشین و شناخته شده موسیقی ردیف دستگاهی ایران پیوند گسترده و دیرینه دارند

ماه مبارك رمضان که می‌آید، با خودش کلی آیین و فرهنگ و رسم و رسوم می‌آورد، فرهنگ و رسومی درباب خوراکی‌های افطار و سحر، سرگرمی‌ها و دورهمی‌های شبانه و موسیقی‌های رمضانی؛ موسیقی‌های مذهبی و آیینی که بخشی از فرهنگ مردمان این سرزمین را شکل می‌دهد و در گذشته مهم‌ترین ابزار برای اطلاع‌رسانی بوده، اطلاع از رسیدن ماه و رویت هلال آن، آمدن افطار و نزدیکی سحر و اذان صبح و مشاهده ماه عید و شوال. این موسیقی اما هم در قالب کلام و آواز و نوحه‌سرایی بوده و هم با توسل و اتکا به ابزار و آلات موسیقی محلی و از نوعی که بتوان یك یا چند محله و روستا و حتی شهرهای کوچك را با آنها خبر کرد.

سال‌هاست البته تکنولوژی و رسانه‌هایی چون رادیو و تلویزیون جای فرهنگ دلنشین موسیقی رمضانی را در کشورمان گرفته و شاید بتوان فقط در لابه‌لای ورق‌های گرد گرفته ذهن بزرگسالان و کهنسالان این مرز و بوم، سراغی از آن را گرفت یا در برخی روستاها و مناطق کوچك و دورافتاده و همچنان مودب به آداب و سنن اصیل و قدیمی.

موسیقی مذهبی و آیینی رمضان اما در جشن‌ها و جشنواره‌ها و برنامه‌های رسمی و غیررسمی و نشست‌های پژوهشی همچنان حرف‌های زیادی برای گفتن دارد، مثل نشستی که در همین زمینه و با عنوان «رمضان، فرهنگ شادمانی و میراث ناملموس» در پژوهشکده مردم‌شناسی سازمان میراث فرهنگی برگزار شد.

تنوع نغمه‌های رمضانی

به گزارش جام‌جم، بهروز وجدانی، نویسنده و پژوهشگر موسیقی یکی از سخنرانان این نشست بود که با اشاره به موضوع «موسیقی و آیین‌های رمضان در بین اقوام ایرانی» گفت: کشور پهناورمان به سبب برخورداری از تنوع فرهنگی و اقوام گوناگون دارای انواع نغمه‌های دلنشین و به گوش آشنا و بسیار متنوع در این حوزه است.

وجدانی ضمن اشاره به اجرای آداب و رسوم و آیین‌های ماه رمضان با نوای خوش و دلنشین افزود: در برخی موارد مثل آیین‌های مرتبط با سحرخوانی و افطار، البته ابزار موسیقی کوبه‌ای مثل دهل و بادی مثل سرنا و کرنا به سبب صدای پرحجم که بتواند مردم را تا مسافت زیاد از شروع سحر و آغاز زمان شرعی افطار آگاه سازد، در بیشتر مناطق ایلی و روستایی و شهرهای کم‌جمعیت و سنتی رواج داشته و هنوز رواج دارد.

انواع شاخص‌های شناخته شده موسیقی مذهبی ایرانیان مسلمان را بتوان شامل مواردی همچون اذان، مناجات، صوت قرآن، تعزیه، نوحه‌خوانی، مداحی، منقبت‌خوانی، نعت‌خوانی، روضه‌خوانی، مناقب‌خوانی، ذکرخوانی، دعا و ندبه، صبح‌خوانی، آوازهای شامگاهی، مولودی‌خوانی، چاووشی‌خوانی و... دانست که پژوهشگر موسیقی هم به آنها اشاره کرده و می‌گوید: پیوند گسترده و دیرینه نغمه‌های فراموش نشدنی موسیقی رمضان با نغمه‌های دلنشین و شناخته شده موسیقی ردیف دستگاهی ایران که مهم‌ترین عنصر فرهنگی سازنده هویت فرهنگی و میراث فرهنگی ناملموس بشمار می‌آید نیز قابل اعتنا و توجه است و می‌توان به تفصیل به آن پرداخت.

فرهنگ شادمانی در رمضان

مینو سلیمی، دیگر پژوهشگر نشست اما سخنان خود را به موضوع ماه رمضان و فرهنگ شادمانی پیوند داد و گفت: برخی از آیین‌های ویژه ماه مبارك رمضان در نقاط مختلف کشور عمومیت دارد و تنها با تفاوت‌های جزئی یا نام‌های متفاوت، اجرا می‌شود، اما نقطه مشترك همه آنها روح معنویت و صفا و فرهنگ شادمانی ایرانی است، چه این‌که مردم کشورمان به‌ویژه اهالی مرکز ایران با مراسم خاص و شادمانی به استقبال این ماه می‌روند.

به عقیده وی می‌توان جلوه‌هایی از این فرهنگ شادمانی را در آداب و رسومی چون ا... رمضونی، سحری‌خوانی، پیراهن و حلقه مراد، روضه قنبر، دوست دوست، هدیه بیست و هفتمی، چهل منبرون و... در شهرهای استان‌های یزد، کرمان و فارس مشاهده کرد.

پژوهش‌های سلیمی نشان می‌دهد که با وجود از بین رفتن بعضی از آیین‌های گذشته مربوط به این ماه، شکل جدیدی از تنوع آیینی و عمومی بودن فرهنگ شادمانی آنها در سطح کشور با توجه به تاثیر ارتباطات و شکل نوین زندگی ایجاد شده و با استقبال شدید مردم مواجه و تداوم یافته است.

نغمه‌های آوازی رمضانی

بیرجند، یکی از شهرهای اصیل و سنتی کشورمان به شمار می‌رود. آن‌قدر که می‌شود عطر این سنت و اصالت را از حال و هوای محله‌های قدیمی‌اش استشمام کرد. به اصالت همان مناطق، هنوز کهنسالان اصیل و قدیمی هم در این شهر زندگی می‌کنند که دفترچه خاطراتشان بوی فرهنگ و سنت و آیین و رسوم مردمی و مذهبی می‌دهد. یکی مثل سیدمحمد لامعی که حدود ۸۰ سال دارد و از قدیمی‌های محله تاریخی چهاردرخت بیرجند است.

سیدمحمد در گفت‌وگو با ایرنا یادش می‌آید که نوجوانی ده ساله بوده و آن زمان کربلایی علی‌اکبر دباغ در محله چهاردرخت، نوای رمضانی را سحرها از پشت بام منزلش سر می‌داده: آن زمان ساعتی نبود که کوك کنیم یا رادیو و تلویزیونی که مردم بتوانند تشخیص دهند چه موقع وقت سحر است. برای همین کربلایی علی‌اکبر دباغ، ساعتی قبل از موقع اذان بر پشت بام می‌رفت و با مناجات‌خوانی مردم را متوجه وقت سحر می‌کرد. کربلایی دباغ معمولا سه نوبت پشت بام می‌رفت و دعا می‌خواند تا زمانی که بیشتر چراغ‌های خانه‌ها روشن می‌شد.

سیدمحمد لامعی از کربلایی عباس خادم هم خاطراتی گوشه ذهنش دارد، به‌ویژه از شوخوانی و سحرخوانی‌اش تا زمانی که مردم بیدار شده و سحری می‌خوردند. زمانی که صدای توپ بلند می‌شد مردم دیگر دست از خوردن سحری می‌کشیدند و می‌فهمیدند نزدیك اذان است.

رمضوخوانی هم از دیگر نغمه‌های آوازی است که در بیرجند قدیم مثل بسیاری از نقاط کشور رواج داشت و سیدمحمد درباره‌اش می‌گوید: شب‌های رمضان بعد از افطار ۱۲ تا ۱۵ نفر از پسران نوجوان محله دور هم جمع می‌شدند و یك نفر هم سرگروه می‌شد تا برای مردم رمضوخوانی کند. وقتی که گروه تکمیل می‌شد همه با هم به در خانه‌ها می‌رفتند و استاد گروه با صدای بلند می‌گفت: «رَمِضأنی ماز وَأ مِدِی یا وَز خُانِمْدِ؛ رمضانی ما را می‌دهید یا بخوانیمش». صاحبخانه اجازه خواندن می‌داد، کودکان هم اشعاری با این مطلع می‌خواندند: رمضو یارب/ یارب رمضو، رمضو آمد/ خوشنام خدا، رمضو آمد مهمانش کنید/ ...

سه آیین رمضوخوانی، طبل‌زنی و بیست و هفتمی در بیرجند ثبت ملی شده است.

ریشه در ایران باستان دارد این موسیقی

ایرانی‌ها که پیش از اسلام نیز یکتاپرست بودند و در روزهایی از سال از خوردن بعضی خوردنی‌ها پرهیز می‌کردند اما روزه نمی‌گرفتند تا این‌که با ورود اسلام به ایران، یکی از موارد مهمی که باید به آن توجه می‌کردند بیدار کردن دیگر مسلمانان برای خوردن سحری و خواندن نماز صبح بود؛ همان‌گونه که سپاهیان ایرانی پیش از اسلام همزمان با طلوع آفتاب بر طبل می‌نواختند؛ رسمی که پس از اسلام به شیوه‌ای برای بیدارکردن مسلمانان تبدیل شد.

رسم نقاره‌زنی برای رؤیت هلال در ایران به پیش از اسلام برمی‌گردد. ایرانی‌ها ابتدای هر ماه نقاره می‌زدند تا رسیدن ماه تازه را خبر دهند؛ در شاهنامه فردوسی ۱۸۸ بار به نقاره‌زنی اشاره شده است. پس از اسلام این رسم به گونه‌ای دیگر ادامه پیدا کرد؛ چاوش‌خوان‌ها هم آمدن ماه رمضان را نوید می‌دادند؛ به این معنی که دو یا سه روز قبل از فرارسیدن ماه رمضان به خیابان‌ها می‌رفتند و آمدن ماه رمضان را نوید می‌دادند تا مسلمانان خود را برای چنین ماهی آماده کنند و غیرمسلمان‌ها تظاهر به روزه‌خواری نکنند. همین چاوش‌خوان‌ها سه روز آخر ماه رمضان، الوداع‌خوانی می‌کردند و به استقبال ماه شوال می‌رفتند.

تا ۵۰ سال پیش در گوشه و کنار ایران موسیقی ویژه ماه رمضان داشته‌ایم. موسیقی رمضان همواره در ایران فعال و پابرجا بود تا این‌که همزمان با روزگار پهلوی اول نقاره‌زنی ممنوع شد و روضه‌خوانی تعطیل.

نغمه‌های رمضانی در میان اقوام ایرانی

موسیقی رمضان در میان اقوام مختلف ایران از گوناگونی و ویژگی‌های خاص خود برخوردار بوده و جز مردم لرستان که موسیقی ویژه رمضان ندارند، خراسانی‌ها و کرمانی‌ها و بوشهری‌ها و کردها و آذربایجانی‌ها موسیقی خاص خود را دارند. برای مثال، هنوز در بخش‌هایی از خراسان و شهداد کرمان، نقاره‌زنی اجرا می‌شود و در بوشهر، آیینی در سحرگاه وجود دارد به نام «دُم‌دُم سحری» که هنوز هم زنده و جاری است. ترکمن‌ها نیز موسیقی ویژه خود را دارند و یکی از مشهورترین قطعاتی که همواره در ماه رمضان در میان ترکمن‌ها شنیده و اجرا می‌شود، قطعه «محمد رسول...» است که شعر آن را مختوم‌قلی فراغی سروده است؛ صدقه‌دادن از رسومی است که همراه با شنیدن این نغمه در بین ترکمن‌ها جا افتاده؛ علاوه بر این، دو قطعه دیگر با عنوان «قرآن» و «گناه بندگان را ببخش» از دیگر نغماتی‌اند که ماه رمضان در میان ترکمن‌ها رواج دارند؛ گرچه این قطعات نیز چون دیگر آواهای بخشی‌های ترکمن به مرور زمان به فراموشی سپرده می‌شوند.

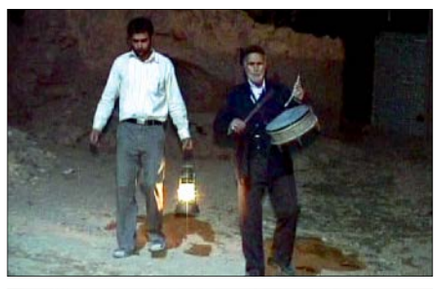

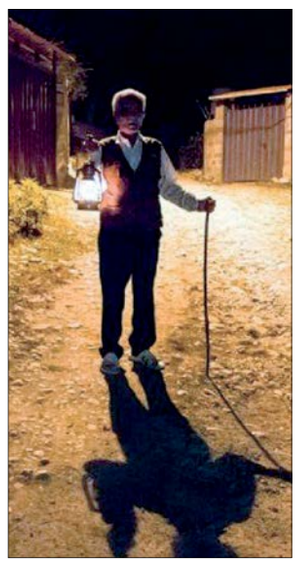

طراح: بیژن گورانی

جدول شماره ۵۳۸۲

جدول عادی

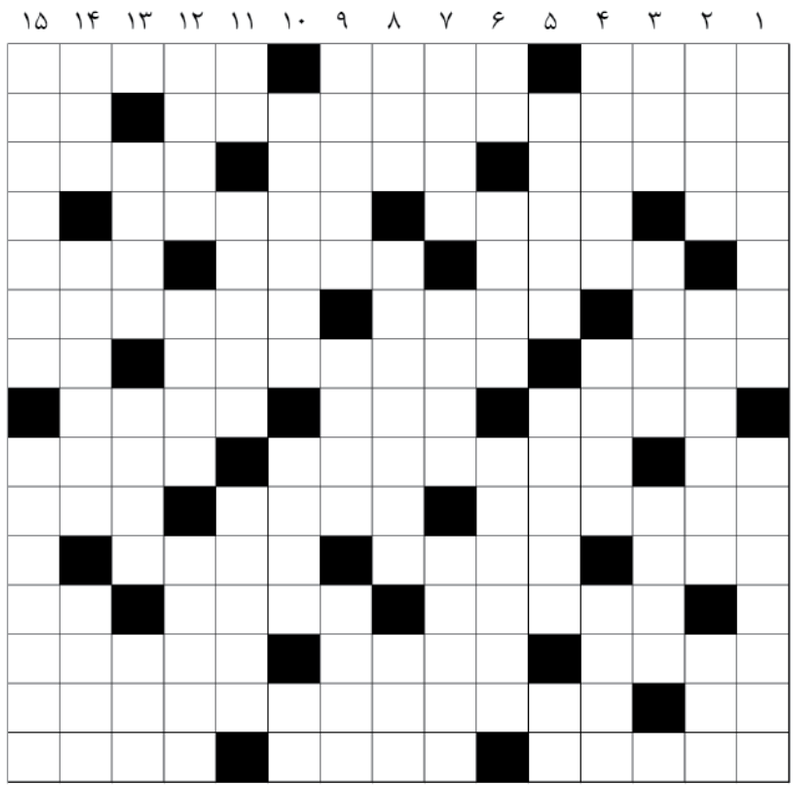

افقی: ۱) قناعت‌پیشه - روغن صنعتی - ارتفاع ۲) از زیباترین جاذبه‌های دیدنی جزیره هرمز - خاشاك ۳) بیمار - همسر حضرت ابراهیم(ع) - سلام ۴) دمای غیرطبیعی بدن - ماهی‌فروش - دوبیتی محلی ۵) سیستم نمایش تلویزیونی - واهمه - آرزو ۶) از الفبای فارسی - سرسرای بزرگ ورودی - یك نوع شناساگر اسید و باز ۷) چهارمین حرف یونانی - تکان دادن - انتها ۸) تازه بالغ‌شده - شکاف باریك - اخترشناسی ۹) حیوان وفادار - از باشگاه‌های فوتبال اسپانیا - گریزان ۱۰) سال گذشته - حاجت - طولانی‌ترین رود جهان ۱۱) نیمسال تحصیلی - استاد شعر عاشقانه - عظمت ۱۲) پدر مردگان - مورد پذیرش - سخن زیر لب از روی خشم ۱۳) تبلیغ‌کننده - شتر بی‌کوهان - لیف ظرفشویی ۱۴) میوه - بازیگر مرد مجموعه تلویزیونی دلدار، تولید شبکه دو سیما ۱۵) ساقه خوراکی - گذرگاه - ریسیدن.

عمودی: ۱) قوی - نهمین ماه میلادی ۲) خرگوش عرب - بی‌بندوبار - بی‌گناه ۳) راه روشن - سازمان پیمان مرکزی - فالگیر ۴) اسباب‌بازی دختران - الهه عشق در اساطیر یونان - تاراج ۵) طبیعی و معمولی - شیوه اداره امور - حالت عاطفی ۶) تکرار حرفی - هدف - شبکه تلویزیونی برون‌مرزی ۷) احتمال خطر - شهر ساحلی - پی‌درپی ۸) شهری در آلمان - نسلی از خودروهای دوستدار طبیعت - مخترع تلگراف ۹) منشی - اذیت - فعلی که بر زمان گذشته دلالت می‌کند ۱۰) دوی استقامت - تن‌پوش - مخفف اگر ۱۱) حرف همراهی - استراحت کردن - رساندن پیام ۱۲) پایتخت انگلستان - آزرده - رفیق راه ۱۳) شرط‌بندی - خودروی باربری کوچك - برای بیان آرزو به کار می‌رود ۱۴) اسم مستعار دهخدا - حقوق دائمی - چپاول ۱۵) از القاب امام‌علی(ع) - پرنده‌ای با منقار خمیده.

جدول ویژه

افقی: ۱) غلام - چند ذره - لیف ظرفشویی ۲) تلاش بی‌فایده - صوت شگفتی ۳) گیاه رنگرزی - نوعی چاپ - مسجد مروارید در این شهر هند است ۴) ضمیر خودم - غذایی از گوشت چرخ‌کرده و سیب‌زمینی - گلی زیبا و خوشبو ۵) از ملزومات خوشنویسی - جادو - قابلمه بزرگ ۶) شهری در آلمان - رهسپار - اوضاع جوی ۷) خواهان - آشپز نیکوکار ضحاك - آخرین یك رقمی ۸ - مفید و موثر - زگیل - نامی پسرانه ۹) محکم کردن - نوعی جلبك تك‌سلولی - کیسه‌کش حمام ۱۰) کشاورز - قلعه و حصار - انجام‌دهنده ۱۱) فهرست غذای رستوران - اجازه - معروف ۱۲) دلداده شیرین - آرام‌بخش - نت چهارم ۱۳) خواهر اسفندیار - افسار - لوازم ۱۴) مخفف مشهدی - از بزرگ‌ترین قصیده‌سرایان شعر فارسی در قرن ششم ۱۵) از ادوات ورزش ادوات بدنسازی - فخر کردن - همسایه اراك.

عمودی: ۱) اقیانوس - اثری به قلم آلفرد دوموسه فرانسوی ۲) امپراتور دیوانه روم - اصطلاحی در بوکس - حکمت ارسطو ۳) شبه‌جزیره جنوب هند - خواب کودکانه - گیاهی معطر از خانواده نعناع ۴) بدزبانی - قلعه زادگاه کوروش هخامنشی - شکل ظاهری ۵) استقراریافته - دفتر حساب‌های دیوانی - پسوند فاعلی ۶) تکرار حرفی - پهلوان تورانی - نیم‌تنه قدیمی ۷) آدم‌ماشینی - شهری در افغانستان - بعد از دهگان ۸) بیان درد و آزردگی - فیزیکدان اسکاتلندی و ملقب به پدر انقلاب صنعتی - مادر آذری ۹) ستودن - عبوس - سانسورچی ۱۰) از طوایف ترکمن - ترس - ریه ۱۱) از خواهران برونته - صفاتی که ذات خداوندی از آنها منزه است - آکادمی علوم و هنرهای سینمایی ۱۲) چند سهم - زاینده - از تداول افتاده ۱۳) بدبو - نوعی گیوه - آن سوی سقف ۱۴) زادگاه حضرت ابراهیم(ع) - ایالتی در جنوب چین - زوال‌پذیر ۱۵) دستگاهی در موسیقی - از لوازم ورزش کوهنوردی.

حل جدول عادی شماره ۵۳۸۱

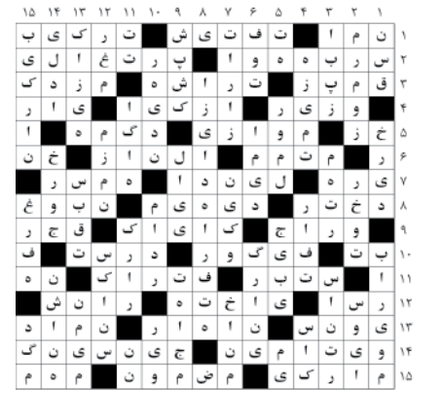
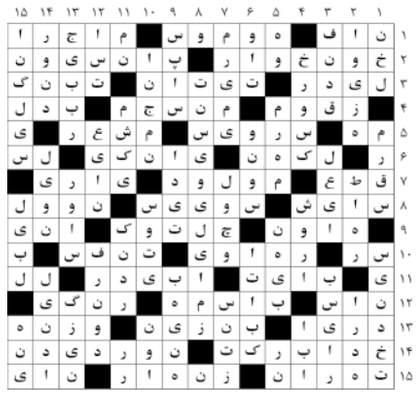
حل جدول ویژه شماره ۵۳۸۱